

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ**

КАРАР

«22» октябрь 2025 ел

№9

**«Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең әйләнеше турында»
Федераль закон белән жайга салына торган Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы территориясендә авыл хужалыгы
билгеләнешендәге жирләргә карата муниципаль жир контроле турында
нигезләмәне раслау хакында**

Россия Федерациясе Жир кодексының 72 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең әйләнеше турында» 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы Федераль закон белән жайга салына торган Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы территориясендә авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләргә карата муниципаль жир контроле турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> бастырырга.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Советы Рәисе

Д.А.Ишкинеев

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ӘЙЛӘНЭШЕ «АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ
БИЛГЕЛӘНЭШЕНДӘГЕ ЖИРЛӘРНЕң ӘЙЛӘНЭШЕ ТУРЫНДА»
ФЕДЕРАЛЬ ЗАКОН БЕЛӘН ЖАЙГА САЛЫНА ТОРГАН АВЫЛ
ХУЖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЭШЕНДӘГЕ ЖИРЛӘРГӘ КАРАТА
МУНИЦИПАЛЬ ЖИР КОНТРОЛЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә әйләнеше «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең әйләнеше турында» федераль закон белән жайга салына торган авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләргә карата, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы территориясендә (алга таба - муниципаль жир контроле) муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль жир контроле предметы законнар бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жирләрне файдалануга һәм саклауга карата юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү булып тора.

1.3. Муниципаль жир контроленең максаты Россия Федерациясе жир законнарында мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүдән, ачыклаудан һәм туктатудан гыйбарәт.

1.4. Муниципаль жир контроле объектлары түбәндәгеләр булып тора:

а) Россия Федерациясе законнарын бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жир законнарының мәжбүри таләпләре үтәлгә тиешле гражданнар һәм оешмалар эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмау);

б) гражданнар һәм оешмалар ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы жир мөнәсәбәтләре объектлары (жирләр, жир кишәрлекләре һәм (яисә) жир кишәрлекләре), аларга карата мәжбүри таләпләр куела торган объектлар.

1.5. Муниципаль жир контроле кысаларында түбәндәгеләр контрольдә тотыла:

а) туфракның уңдырышлы катламын рөхсәтсез алуны, күчерүне һәм юкка чыгаруны, пестицидлар, агрохимикатлар яисә кешеләрнең, әйләнә-тирә мохит өчен куркыныч башка матдәләр һәм житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләрен бозу нәтижәсендә жирләрне бозуны тыю турында мәжбүри таләпләр;

б) жирләрне яхшырту һәм туфракны җил, су эрозиясеннән саклау һәм жирләрнең сыйфатын начарайта торган башка процессларны булдырмау буенча мәжбүри таләпләр;

в) авыл хужалыгы житештерүен алып бару өчен файдалану яисә авыл хужалыгы житештерүе белән бәйлә башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру буенча мәжбүри таләпләр;

г) жирләрне мелиорацияләү өлкәсендә мәжбүри таләпләр;

д) төзелеш, мелиорация, тикшеренү һәм башка эшләрне башкарганда жирләрне рекультивацияләү буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән йорт эчендәге яисә үз кирәк-яраклары өчен башкарыла торган эшләр;

д¹) «Терлекчелекнең өстәмә продуктлары турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив актлары нигезендә авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә өстәмә терлекчелек продуктларыннан файдаланганда билгеләнгән таләпләргә карата билгеләнгән мәжбүри таләпләр;

е) муниципаль жир контроле органнарының вазыйфай затлары тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләрне үтәү.

1.6. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата Россия Федерациясә Жир кодексының, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба - 248-ФЗ номерлы Закон), 06.10.2003 № 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның нигезләмәләре кулланыла.

1.7. Муниципаль жир контроле органы, 248-ФЗ номерлы Законның 17 статьясы таләпләре нигезендә төзелә торган вәкаләтле органнарның мәгълүмат системаларына контроль объектлары турында белешмәләр кертү юлы белән, шундый белешмәләр кергән көннән алып 2 (ике) көннән дә соңга калмыйча, контроль объектларын исәпкә алуны тәмин итә.

Контроль объектлары турында белешмәләр жыйганда, эшкәрткәндә, анализлаганда һәм исәпкә алганда, муниципаль контроль органы норматив хокукий актлар нигезендә аңа тапшырыла торган мәгълүматны, дәүләт мәгълүмат системаларында, шулай ук ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган башка контроль (күзәтчелек) органнарының мәгълүмат системаларында, шулай ук һәркем файдалана алырлык мәгълүматны файдалана.

1.8. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр 248-ФЗ номерлы Законда билгеләнгән мәгънәләрендә кулланыла.

2. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы контроль орган

2.1. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган - «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль контроленең мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - муниципаль жир контроле органы) МКУ муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган була.

2.2. Муниципаль жир контроле Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан расланган муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар исемлегенә кертелгән муниципаль жир контроле органының вазыйфай затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Контроль чаралар үткәрү турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле вазыйфай затлар Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.4. Муниципаль контроль органының вазыйфай затлары үз

эшчәнлекләрендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларына, муниципаль хокукий актларга таянып эш итәләр.

2.5. Муниципаль жир контроле органының вазыйфай затларының хокуклары һәм бурычлары 248-ФЗ номерлы Законның 29 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.6. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимияте органнары, федераль дәүләт жир контроленә (күзәтчелегенә) башка органнары (алга таба - дәүләт жир контроле органнары), хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә үзара хезмәттәшлек итәләр.

2.7 Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфай затларның муниципаль берәмлек гербы белән документлар бланклары, аларның рәвешләре (үрнәкләре) тиешенчә жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә торган хезмәт таныклыклары бар.

3. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү

3.1. Муниципаль жир контроле закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.2. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү максатларында жир кишәрлекләре зыян (зыян) китерү куркынычы категориясенә берсенә кертелергә тиеш:

- а) уртача куркыныч;
- б) уртача хәвеф-хәтәр;
- в) түбән куркыныч.

3.3. Жир кишәрлекләрен муниципаль жир контроле органнары тарафыннан билгеләнгән хәвеф-хәтәр категориясенә кертү һәм бирелгән жир кишәрлеген үзгәртү турындагы карар муниципаль жир контроле органы житәкчесе тарафыннан, муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәр категориясенә жир кишәрлекләрен билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары нигезендә, күрсәтмә чыгару юлы белән кабул ителә.

3.4. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектлары түбәндәге хәвеф-хәтәр категорияләренә керә:

- а) урта хәвеф-хәтәр категориясенә:
 - кадастр бәясә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы буенча кадастр бәясенә уртача дәрәжәсеннән 50 процентка һәм аннан да күбрәк булган жир кишәрлекләре;
 - мелиорацияләнгән торган һәм сугарулы жир кишәрлекләре;
 - авыл хужалыгы кошларын үрчетү комплекслары урнашкан жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре (проект куәте 40 мең кош-урыны һәм аннан да күбрәк) ;
 - дунгызлар үстерү һәм үрчетү комплекслары (проект куәте 2 000 урынлы

һәм аннан да күбрәк урынлы), дуңгызлар (проект куәте 750 урынлы һәм аннан да күбрәк урынлы) урнашкан жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре;

б) уртача хәвеф-хәтәр категориясенә карата:

- сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика жирләреннән, космик эшчәнлекне тәмин итү өчен жирләрдән, оборона жирләреннән, иминлек һәм башка махсус билгеләнештәге жирләрдән жир кишәрлекләре белән чиктәш;

- чикләрендә магистраль торба үткәргечләр урнашкан жир кишәрлекләре;

- авыл хужалыгында кош-корт үрчетү комплекслары урнашкан жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре (проект куәте - 40 мең кош-урыны);

- дуңгызлар үстерү һәм үрчетү комплекслары урнашкан жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре (проект куәте 2 000 урыннан кимрәк булган), ана дуңгызлар (проект куәте 750 урыннан кимрәк булган) ;

в) түбән риск категориясенә - әлеге пунктның "а" һәм "б" пунктчаларында күрсәтелмәгән контроль объектлары.

3.5. Жир кишәрлеген төрле хәвеф-хәтәр категорияләренә кертергә мөмкинлек биргән критерийлар булганда, жир кишәрлеген югарырак хәвеф-хәтәр категориясенә кертә торган критерийлар кулланылырга тиеш.

Жир кишәрлекләрен түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар кабул итү таләп ителми.

Жир кишәрлекләрен хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар булмаганда, мондый кишәрлекләр түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

3.6. Жир кишәрлекләрен хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә муниципаль жир контроле органнары тарафыннан шул исәптән белешмәләр кулланыла:

а) Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрындагы затлар;

б) жир төзелеше уздыру нәтижәсендә алынган дәүләт мәгълүматлар фондындагы акчалар;

в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләргә дәүләт мониторингы,

г) дәүләт жир контроле органнарыннан хәвеф-хәтәр категориясен бирү турында ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алынган затлар.

3.7. Жир кишәрлеге иясе муниципаль жир контроле органына элек бирелгән хәвеф-хәтәр категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

3.8. Муниципаль жир контроле органнары хәвеф-хәтәр категориясе (алга таба - жир кишәрлекләре исемлекләре) бирелгән жир кишәрлекләре исемлекләрен алып баралар. Жир кишәрлекләрен жир кишәрлекләре исемлегенә кертү әлеге Нигезләмәнең 3.3 пунктында күрсәтелгән карар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Куркыныч категорияләрен күрсәтеп, жир кишәрлекләре исемлекләре Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

3.9. Жир участкаларының исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат булырга тиеш:

а) жир кишәрлегенә кадастр номеры яисә ул булмаганда, жир кишәрлегенә урынының адресы, ориентирларны күрсәтеп;

б) куркынычның бирелгән категориясе;

в) жир кишәрлеген хәвеф-хәтәр категориясенә бирү турында карар реквизитлары, шулай ук жир кишәрлеген хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар кабул ителгән белешмәләр.

4. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

4.1. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга китерергә һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында муниципаль жир контроле органы тарафыннан тикшереп торучы затларга карата мәжбүри таләпләрне үтәүне, аларны үтәү ысулларын житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

Профилактик чаралар закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла. Шулай ук әлеге профилактика программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зыян) китергәнлегә ачыкланган очракта, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты кичекмәстән әлеге хакта мәгълүматны контроль чаралар уздыру турында карар кабул итү өчен муниципаль жир контроле органы житәкчесенә (житәкче урынбасарына) жибәрә.

4.2. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре үткәрелергә мөмкин:

- а) мәгълүмат житкерү;
- б) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- в) кисәтүләр игълан итү;
- г) консультацияләү;
- д) профилактик визит.

4.3. Мәгълүмат бирү Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм вакытлы матбугат басмасында тиешле белешмәләрне урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча муниципаль жир контроле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль жир контроле органнары 248-ФЗ номерлы Законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга һәм аңа ярдәм итәргә тиеш.

4.4. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары һәм аларның нәтижәләре турындагы белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән муниципаль жир контроле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү йомгаклары буенча муниципаль жир контроле органы тарафыннан ел саен муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре булган докладлар әзерләнә, алар хисап елыннан соң килүче елның 1

июленә кадәр Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә раслана һәм урнаштырыла.

4.5. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү (алга таба - кисәтү) муниципаль жир контроле органының мәжбүри таләпләрне әзерләп торган бозулар турындагы белешмәләре булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергәнә йә мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү чаралары күрү турындагы тәкъдимнәр белән закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган очракта, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә.

Кисәтүләр күрсәтелгән белешмәләрне алган көннән алып 30 (утыз) көннән дә соңга калмыйча муниципаль жир контроле органы житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан игълан ителә. Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотылучы зат адресына жиберелә.

Муниципаль жир контроле органы кисәтү игълан иткән очракта, тикшереп торылучы зат кисәтүгә карата кисәтүне алган көннән алып 30 (утыз) көннән дә соңга калмыйча каршылык белдерергә хокуклы. Каршы килү муниципаль жир контроле органы тарафыннан алынган көннән алып 30 (утыз) көн эчендә карала. Каршылыкны карау нәтижәсендә контрольдә тотылучы затка каршылыкның ризалыгы яки килешмәве турында мәгълүмат белән җавап жиберелә.

Контрольдә тотылучы затның каршылыгында бирелгән дәлилләр кабул ителгән очракта, муниципаль жир контроле органы житәкчесе (житәкче урынбасары) элек жиберелгән кисәтүне игълан ителгән кисәтүләргә исәпкә алу журналында тиешле тамга белән гамәлдән чыгара. Каршы килү белән килешмәгәндә тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

Каршы килү белән килешмәү яисә кисәтүне гамәлдән чыгару турындагы мәгълүмат контрольдә тотылучы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жиберелә.

4.6. Консультация бирү түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- а) муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- б) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- в) муниципаль жир контроле органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- г) контроль чаралар кысаларында үтәлешен бәяләү муниципаль жир контроле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләре булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Язма рәвештә консультация муниципаль жир контроле органының вазыйфаи затлары тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

- а) контрольдә тотыла торган зат консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гариза биргән;
- б) куелган сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;
- в) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Муниципаль жир контроле органының вазыйфаи заты консультация биргәндә файдалану мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Киңәшмә барышында муниципаль жир контроле органы вазыйфаи затларының, контроль (күзәтчелек) чарасының, карарларының һәм (яисә) гамәлләренен (гамәл кылмавының) конкрет контроль (күзәтчелек) чарасын бәяләүне, шулай ук экспертиза, сынауларның контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында уздырылган нәтижеләре бирелә алмый.

Киңәшмә барышында муниципаль жир контроле органының мәгълүм вазыйфаи затына әверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында муниципаль жир контроле органы тарафыннан файдаланыла алмый.

Муниципаль жир контроле органы консультацияләрне исәпкә алу журналын алып бара.

Муниципаль жир контроле органына 5 (биш) һәм аннан да күбрәк бер типтагы мөрәжәгатьләр кәргән очракта, консультация Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә язмача аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

4.7. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференция элементеннән файдалану юлы белән профилактика әңгәмәсе рәвешендә уздырыла.

Профилактика визиты барышында контрольдә тотылучы зат аның эшчәнлегенә йә аның карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында, аларның хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең хәвеф-хәтәр критерийлары, нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата үткәрелә торган контроль чараларының эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып хәбәр итә, ә инспектор контроль объекты белән таныша, хәвеф-хәтәр категориясенә кертү өчен кирәкле белешмәләр җыя, һәм контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен бәяли.

Видео-конференц-элемент куллану юлы белән профилактик визит башкарылган очракта, муниципаль жир контроле органының вазыйфаи заты әлегә пунктта күрсәтелгән гамәлләрне электрон элемент каналларыннан файдалану юлы белән гамәлгә ашыра.

Тикшерү барышында контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирелми. Профилактик визит барышында контрольдә торучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар киңәш характерында була.

Профилактика визитын уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (зыян) яки мондый зыян (зыян) китерүгә турыдан-туры куркыныч янавы ачылган очракта, муниципаль жир контроле органының вазыйфаи заты бу хакта муниципаль жир контроле органы житекчесенә үткәрелгән профилактик визит турында хисап формасында контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен кичекмәстән мәгълүмат жиберә.

Контрольләнгән торган зат муниципаль жир контроле органына аның

профилактик визитына карата үткөрөлүө турында гариза белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Муниципаль жир контроле органы контрольдә тотыла торган затның гаризасын күрсәтелгән гаризаны теркәү датасыннан алып 10 (ун) эш көнө дәвамында карый һәм профилактик визит уздыру турында йә муниципаль жир контроле органының матди, финанс һәм кадрлар ресурсларын, контроль объекты куркынычы категориясен исәпкә алып аны үткәрүдән баш тарту турында карар кабул итә, бу хакта контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

Муниципаль жир контроле органы контрольдә тотыла торган затның гаризасы буенча профилактик визитны түбәндәге нигезләрнең берсе буенча уздырудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) контрольдә тотыла торган заттан профилактик визит уздыру турында гаризаны кире алу турында хәбәрнамә килде;

2) контрольдә тотыла торган затның гаризасы бирелгән датага кадәр 2 (ике) ай эчендә муниципаль жир контроле органы тарафыннан әлегә контрольдә тотыла торган затка карата профилактик визит үткәрүдән баш тарту турында карар кабул ителде;

3) контрольдә тотыла торган затның гаризасы бирелгән датага кадәр 6 (алты) ай эчендә профилактик визитны уздыру эшчәнлекне гамәлгә ашыру урынында контрольдә тотыла торган зат булмауга йә профилактик визитны үткәрүнең мөмкин булмавына китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйле рәвештә мөмкин түгел иде;

4) контрольдә тотыла торган затның гаризасында муниципаль жир контроле органы вазыйфай затларының йә аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә куркыныч цензурасыз яисә мыскыллы әйтелмәләр бар.

Контроль астындагы затның гаризасы буенча профилактик визит үткәрү турында карар кабул ителгән очракта, муниципаль жир контроле органы 20 (егерме) эш көнө эчендә мондый килештерүне теркәүне тәэмин итә торган теләсә нинди ысул белән профилактик визит уздыру датасын килештерә һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасына шундый профилактик визитны кертүне тәэмин итә.

Мәжбүри профилактик визитлар Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән вакыт аралыгында хәвеф-хәтәр категориясенә бәйле рәвештә уздырыла.

Мәжбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә 248-ФЗ номерлы Законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотыла торган зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы ун эш көненнән артып китә алмый һәм экспертиза, сынаулар уздыру өчен кирәкле срокка озайтылырга мөмкин.

5. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру

5.1. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль (күзәтчелек) чаралары 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә муниципаль жир контроле органының вазыйфай затлары тарафыннан уздырыла.

5.2. Муниципаль жир контроле органының вазыйфай заты һәм/яисә муниципаль жир контроле органнарына ярдәм күрсәтү өчен кирәкле махсус белемнәре һәм күнекмәләре булган затлар тарафыннан, шул исәптән контроль (күзәтчелек) гамәлләрен кылуга жәлеп ителә торган техник чараларны кулланганда (алга таба - белгечләр) теркәлү максатларында, мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләреннән "Инспектор" мобиль кушымтасын кулланып, фотосъемка, аудио- һәм видеозапись, фиксациянең башка ысуллары файдаланырга мөмкин.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, контроль (күзәтчелек) чараларын башкарганда, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнең башка ысуллары, контроль (күзәтчелек) гамәлләрен башкарганда хокук бозуларны теркәү турындагы карар муниципаль контроль органының вазыйфай затлары һәм белгечләр тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен, кулда булган теләсә нинди фотосъемкалар, аудио- һәм видеозаписмалар техник чараларыннан файдаланырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар актында чагыла.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру контрольдә тотыла торган затка мәжбүри хәбәр итеп башкарыла.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларны теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның һәр ачыкланган очрагының кимендә 2 сурәте белән башкарыла.

Аудио- һәм видеозапись контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү барышында, язманы гамәлгә ашыруның датасы, урыны, вакыты һәм тәмамлануы турында хәбәр итеп, өзлексез рәвештә хәбәр ителә. Яздыру барышында мәжбүри таләпләрне бозуның урыны һәм характеры жентекләп теркәлә һәм күрсәтелә.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру нәтижәләре контроль (күзәтчелек) чарасы актына кушымта булып тора.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5.3. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү барышында инструменталь тикшерүләр контроль (күзәтчелек) чарасын уздыруга вәкаләтле муниципаль жир контроле органы вазыйфай затлары тарафыннан башкарыла торган геодезик үлчәүләр (билгеләүләр) һәм (яисә) картографик һәм (яисә) башка үлчәүләр үткәрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

5.4. Контроль (күзәтчелек) чарасы нәтижәләренә контроль астындагы затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләр бозылуны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфай затларга җаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яисә) 248-ФЗ номерлы Законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

5.5. Контроль зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү тәмамлангач, контроль (күзәтчелек) чарасы акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта актта нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнгән мәжбүри таләпнең нинди булуы күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу ачыкланган очракта, контроль (күзэтчелек) чарасын уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуны дәлилләүче документлар, башка материаллар актка теркәлергә тиеш. Тикшерү (күзэтчелек) чарасын үткәргәндә соралган документлар актларга беркетелә.

Актны рәсмиләштерү мондый чараны уздыру тәмамланган көнне башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль (күзэтчелек) чарасы акты прокуратура органнарына аны рәсмиләштергәннән соң турыдан-туры контроль (күзэтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә жиберелә.

5.6. Контроль (күзэтчелек) чаралары контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек итмичә муниципаль жир контроле органының вазыйфаи затлары тарафыннан муниципаль жир контроле органы житәкчесенә (житәкче урынбасарының) биремнәре нигезендә үткәрелә, муниципаль жир контроле органының эш планнарындагы биремнәренә дә кертеп.

5.7. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзэтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

5.8. Муниципаль жир контроле органнарының кылына торган вазыйфаи затлары белән контрольдә тотыла торган затлар турында мәгълүмат, шулай ук күрсәтелгән дәүләт контроль органнары карарлары һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм контроль һәм контроль органнары карарлары юлы белән гамәлгә ашырыла (шул исәптән муниципаль хезмәтләрнең бердәм контроль органнары) реестрында һәм муниципаль хезмәтләрнең гамәлгә ашырыла.

Контрольләшүче зат булган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан муниципаль жир контроле органының гамәлләренә һәм кабул ителә торган карарларына муниципаль жир контроле органының кылына торган вазыйфаи затлары тарафыннан документлар кәгазь чыганакта жиберелгән очракта аларга документлар кәгазь чыганакта алу кирәклегенә турында хәбәр юлланган йә муниципаль жир контроле органының контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмау һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлегенә турында хәбәр итә (контрольдә тотыла торган затның бердәм аутентификация системасында исәп язмасы булмаса). Күрсәтелгән граждан муниципаль жир контроле органына кәгазь чыганакта документлар жиберергә хокуклы.

5.9. Контрольдә тотылучы затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин муниципаль жир контроле органына түбәндәге очракларда контроль (күзэтчелек) чарасын уздырганда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

а) еллык отпускка бәйле рәвештә контроль (күзэтчелек) чарасын үткәрү вакытына индивидуаль эшкуарны, гражданны теркәү урыны буенча булмау;

б) контроль (күзэтчелек) чарасы узган вакытка вакытлыча хезмәткә яраксызлык;

в) Россия Федерациясенә бөтен территориясендә йә аның өлешендә югары әзерлек яисә гадәттән тыш хәл режимы кертелгән очракта.

Контрольдә торучы индивидуаль эшкуарга, гражданига карата үткәрелү

мөмкинлеге булмау турында мәғлүмат контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру турында карар чыгарган муниципаль жир контроле органына турыдан-туры индивидуаль эшкуар, контрольдә торучы зат булган граждандан яисә аларның законлы вәкилләре тарафыннан контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру турында карар чыгарган муниципаль жир контроле органына жиберелә.

Өлеге пунктта күрсәтелгән очракларда шәхси эшкуарга, мондый мәғлүматны биргән контрольдә торучы граждандан карата контроль (күзәтчелек) чарасы үткәру контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә катнашуга комачаулаучы сәбәпләрне бетеру вакытына күчерелә.

5.10. Контроль (күзәтчелек) чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Муниципаль жир контроле органының вазыйфаи заты закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китеру куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

5.11. Тикшеренүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуның контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелгәндә ачыкланган очракта, муниципаль жир контроле органы Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

а) контрольдә тотыла торган затка контроль (күзәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, ачыкланган хокук бозуларны бетеру турында, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында күрсәтмә бирергә;

б) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм граждандар, оешмалар игътибарына закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китеру куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары турында мәғлүмат житкеру буенча, әгәр контроль (күзәтчелек) чарасын уздырганда гражданның, жир мөнәсәбәтләре объектына ия булган һәм (яисә) аннан файдаланучы оешманың эшчәнлегенә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китеру куркынычы яисә мондый зыян (зыян) зыян килү очрагы ачыкланса;

в) контроль (күзәтчелек) чарасы барышында административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда бу хакта мәғлүматны тиешле дәүләт органына жиберергә яисә тиешле вәкаләтләр булган очракта, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

г) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне тикшереп тору, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булганнарны булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмәне үтәмәгәндә билгеләнгән вакытта аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрергә;

д) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китеру куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру турындагы мәсьәләне карарга.

5.12. Тикшерү барышында муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган жир законнары таләпләрен бозулар ачыкланган очракта, тикшерү актында ачыкланган хокук бозулар билгеләре булу турында мәғлүмат күрсәтелә. Муниципаль жир контроле органының вазыйфай затлары күрсәтелгән актының күчermәсен дәүләт жир күзәтчелеге органына җибәрә.

5.13. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру барышында административ хокук бозуны кылуны таныкый торган фактлар ачыкланган очракта, аның өчен җаваплылык 19.4.1 статьясындагы 1 өлешендә, 19.5 статьясындагы 1 өлешендә, 19.7 статьяда, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.7 статьясында, муниципаль жир контроле органының вазыйфай затлары тарафыннан административ хокук бозу турында беркетмә төзелә, ул административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә контрольдә торучы затка тапшырыла яисә җибәрелә.

5.14. Үткәрелгән тикшерү нәтижеләре буенча муниципаль жир контроле органы вазыйфай затлары мондый объектны жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану һәм (яисә) жир кишәрлекләрәннән файдалануның билгеләнгән чикләүләре нигезендә урнаштыру өчен жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектны урнаштыру факты ачыкланган очракта, муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар контроль чара тәмамланган көннән алып 5 (биш) эш көненнән дә соңга калмыйча, күрсәтелгән фактны расый торган документлар белән үзбелдекле корылманы тикшерү барышында ачыкланган рөхсәтле корылмалар булган территория чикләрендә урнашкан авыл жирлеге башкарма комитетына урнаштыру турында хәбәр җибәрә.

5.15. Муниципаль жир контроле органы муниципаль жир контролен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, башка органнардан йә әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм срокары Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль төрләрен гамәлгә ашырганда һәм гамәлгә ашырганда шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган башка органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) документларны ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек турында» 338 номерлы боерыгы нигезендә тапшыру кагыйдәләре белән билгеләнгән.

6. Контроль (күзәтчелек) чаралары

6.1. Муниципаль жир контроле түбәндәге контроль (күзәтчелек) чараларын үткәру юлы белән гамәлгә ашырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;

в) документар тикшерү;

г) күчмә тикшерү.

6.2. Контрольләнгән зат белән үзара хезмәттәшлектән башка түбәндәге контроль (күзәтчелек) чаралар уздырыла:

а) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

б) күчмә тикшерү.

6.3. Әлеге Нигезләмәнең 6.1 пунктында күрсәтелгән контроль (күзәтчелек) чаралары планлы һәм планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

6.4. Муниципаль жир контроле органы тарафыннан контроль (күзәтчелек) чаралар гражданнарға, юридик затларға һәм индивидуаль эшкуарларға карата 248-ФЗ номерлы Законның 57 статьясындагы 1, 2 өлешләрендә каралган нигезләрдә уздырыла.

6.5 Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары 248-ФЗ номерлы Законның 23 статьясындагы 9 өлешендә, 10 өлешенең 3 пунктында билгеләнгән тәртиптә эшләнә һәм раслана.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларының исемлекләре Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла.

6.6. Тикшерелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чаралары контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында карар нигезендә уздырыла.

6.7. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында карар кабул ителгән очракта, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турындагы белешмәләр нигезендә яисә контрольдә тотыла торган затның эшчәнлегә параметры, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторлар нигезендә контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү өчен нигез булып тора торган контрольдә тотыла торган зат эшчәнлегә параметры билгеләнгән очракта, мондый карар муниципаль жир контроле органының контроль (күзәтчелек) чарасын уздыру турында вазыйфаи затының дәлилле тапшыруы нигезендә кабул ителә.

6.8. Инспекция визиты.

инспекция визиты барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- карау;

- сораштыру;

- язма аңлатмалар алу;

- мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны теркәү;

инструменталь тикшеренү.

6.9. Рейд тикшерүе.

Рейд тикшерүе барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- карау;

- сораштыру;

- язма аңлатмалар алу;

- мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны теркәү;

инструменталь тикшеренү.

6.10. Документар тикшерүе.

Документлар буенча тикшерү барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- язма аңлатмалар алу;
- Документларны теркәү.

6.11. Күчмә тикшерү.

Күчмә тикшерү барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- карау;
 - сораштыру;
 - язма аңлатмалар алу;
 - документлар юк итү;
- инструменталь тикшеренү.

Күчмә тикшерү үткәру срогы 10 эш көненнән артмый. Күчмә тикшерү үткәру барышында үзара ярдәмнең гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатътән артык була алмый.

6.12. Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү.

Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү контроль объектлары турында булган мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне жыю, анализлау юлы белән мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы белешмәләрне, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге белешмәләрне, башка ижтимагый белешмәләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан тапшырыла.

Контроль (күзәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү барышында мәжбүри таләпләр бозылу ачыкланган очракта, аларны бетерү вакыты күрсәтелеп, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирелергә мөмкин.

6.12. күчмә тикшерү.

Күчмә тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәлләр кылырга мөмкин:

- карау;
- инструменталь тикшеренү (видеоязма кулланып).

7. Контроль (күзәтчелек) органнары карарларына, аларның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

7.1. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) муниципаль жир контроле органы карарларына 248-ФЗ номерлы Законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

Планлы һәм планнан тыш контроль чараларны гамәлгә ашыручы муниципаль жир контроле органы карарларына, аның вазыйфаи затларының

гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка судка шикаять белдерелгәннән соң гына шикаять бирелергә мөмкин, моңа эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыручы гражданның тарафыннан карарларга, гамәлләргә (гамәл кылмауга) карата шикаять белдерелгән очрақлар керми.

7.2. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган контрольгә алынучы затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- а) контроль чаралар уздыру турындагы карарлар;
- б) ачылган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- в) контроль чаралар кысаларында муниципаль жир контроле органы вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы).

7.3. Шикаять Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетына дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын кулланып, электрон рәвештә тапшырыла.

Муниципаль жир контроле органы карарларына, муниципаль жир контроле органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять муниципаль жир контроле органы житекчесе тарафыннан карала.

Муниципаль жир контроле органы житекчесе гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты житекчесе тарафыннан карала, ул муниципаль жир контроле органы эшчәнлеген координацияли.

Муниципаль жир контроле органы карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 (утыз) календарь көн дәвамында бирелергә мөмкин.

Муниципаль жир контроле органы күрсәтмәсенә шикаять контрольдә торучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып 10 (ун) эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы нигезле булган очракта, шикаять биргән затның үтенечнамәсе буенча бу срок муниципаль жир контроле органы житекчесе яисә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы башкарма комитеты житекчесе тарафыннан торгызылырга мөмкин.

Шикаять буенча карар кабул ителгәнче, шикаять биргән зат аны тулысынча яисә өлешчә кире алырга мөмкин. Шуң ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шуң ук нигезләрдә рөхсәт ителми.

Муниципаль жир контроле органы карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять судка кадәр шикаять бирү системасында теркәлгән көннән алып 15 (унбиш) эш көненнән артмаган чорда каралырга тиеш.